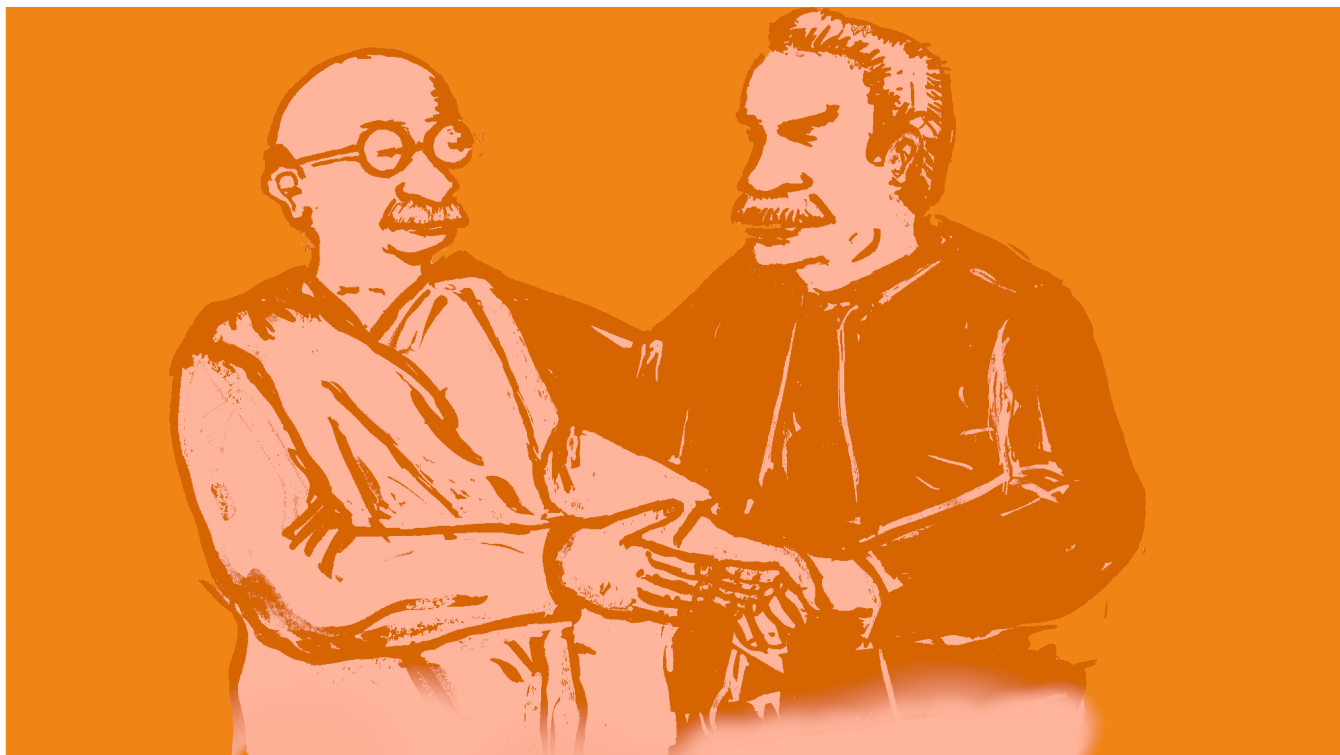

Gandhik berriro bisitatu du Öcalan

Bakeari, indarkeriarik ezari eta autogobernuari buruzko elkarrizketa

Ashish Kothari

(publicado originalmente por MEER – Traducido por A Planeta)
(Castellano) (English)

2025eko ekainaren 30ean Mohandas Karamchand Gandhi (Mahatma Gandhi bezala ere ezaguna) eta Abdullah Öcalan, kurduen askatasunaren aldeko borrokaren lider aktibista eta ideologoaren arteko elkarrizketa baten transkripzio grabatua da.

Imraliko espetxean izan zen, Turkiako uharte batean, eta Öcalanek 26 urte daramatza preso. Hau bien arteko bigarren elkarrizketa da; lehenengoa 2023ko abuztuaren 11an izan zen.¹

Mohandas: Agur, Heval Öcalan! Oso pozik nago zu berriro bisitatu ahal izateaz.

Abdullah (distira begietan): Namaste eta zindabad, Mahatma!

Mohandas: Umore onean zaude eta adarra jotzen ari zara. Badakizu ez zaidala gustatzen horrela deitzea.

Abdullah: Noski, adarra jotzen ari natzaizu... Azken aldian oso ondo konektatu dugula sentitzen dut, niretzat aitaren irudi bat zara, eta zure bizitzari eta lanei buruz gehiago irakurri ondoren, benetan arima handi bat zarela uste dut. Baina bai, niri ere ez zaizkit epiteto horiek gustatzen, beraz, abstenitu egingo naiz. Baina esadazu, nola doa bizitza heriotzaren ondoren? Zerk ekarri zaitu berriro hona?

Mohandas: Beno, haratagokoa oso leku animatua da oraindik, batez ere Lurrean hainbeste gerra eta indarkeriarekin, etengabe gurekin bat egiten duten martiri berriak ditugu! Zure lankide batzuk ezagutzea ere lortu dut, eta elkarrizketa zoragarriak izan ditugu.

Abdullah: Benetan? Faltan botatzen dut emakumeekin hitz egitea askatasunaren aldeko gure borrokaz, laguntza handia izan dira...

Mohandas: Egia da, bere zintzotasun eta gizatasunagatik ohoratua sentitu nintzen! Baina orain hona itzuli naiz, neurri batean gure azken aldiko elkarrizketa osatu gabe geratu zelako, baina batez ere zure eskualdean egun hauetan gertatzen ari denagatik. Nahiz eta asko gustatuko litzaidakeen horretaz guztiaz hitz egitea – Israel, Palestina, Iran, AEBen etengabeko inperialismoa... AEB, etab -, badakit ez dugula denbora askorik izango. Beraz, batez ere hemen nago ulertzeko zer izan behar duen une garrantzitsu bat kurduentzat: PKK Kurdistango Langileen Alderdiaren desagitea, laburbilduz, hala deitzen dela uste dut? Entzun dut martxoan dei bat egin zenuela pauso hori emateko eta PKK-k eman duela. Galdera asko egin behar dizkizut, baina lehenik eta behin, zorionak indarkeriarik ezaren aldeko pauso sinestezin horrengatik!

Öcalanen askatasunaren aldeko manifestazio bat Alemanian

Abdullah: Halaxe izan da, Gandhiji, eta pozten naiz. Indarkeria zikloa hautsi behar genuen nolabait, eta...

Mohandas: Barkatu moztea, Abdullah — horrela deitzea espero dut, familiartasun-maila bat lortu dugun honetan —, baina horrek gure azken elkarrizketa gogorazten dit, indarkeria defendatzen zenuena, baina autodefentsa-modu gisa soilik.

Abdullah: Bai, bai... eta autodefentsa mota ezberdinetara jotzeko eskubidea gordetzen dugu, Turkiak gure bake eskaintza onartzeari uko egiten badio eta guganako erasoak jarraitzen badu. Baina bakeari aukera osoa eman nahi diogu, eta, nire ustez, urrats garrantzitsua da hori.

Mohandas: Nik ere espero dut! Baina intrigatzen nau: munduko ia alderdi politiko iraultzailerik ez da desegin; aldaketaren abangoardia gisa egiten duten lana oraindik ere indarrean dagoela argudiatzen dute beti. Zerk bultzatu zintuen PKKren desegitea eskatzera, batez ere kontuan hartuta kurduen askatasuna oraindik urrun dagoela?

Abdullah: Bai, horixe galdetzen didate denek. Agian jende gehienak ez daki PKKren desegitea pentsatuta zegoela. 1978an sortu zen, eta, sortu eta gutxira, esan genuen helburu mugatua zuela kurduen borroka ikusaraztea eta oinarritik herri-boterea eraikitzen laguntzea, eta, horren ostean, ez zela beharrezkoa izango.

Gure azken elkarrizketan gogoratuko duzunez, indarkeriaren erabilera beti izan da norberaren defentsan soilik, eta beti bilatzen dugu hura amaitzeko modu bat. Orain uste dut gizarte kurdua behar adina heldu dela, botere erradikal funtsezkoa eskuratu duela eta, gainera, munduak badakiela gure borrokaren berri. Beraz, sentitu nuen, eta uste dut asko ere gure mugimenduan, agian PKK dagoeneko ez dela beharrezkoa. Izan ere, duela

urte askotatik hona bere zeregina
birplanteatzen ari da. Adibidez, beti
ahalegindu ginen bere jatorrizko
forma aldatzen, hierarkikoki
egituratuta zegoenean eta boterea
bere eskuetan zuenean, herriaren
autogobernua ahalbidetuko zuen
alderdi bihurtzeko. Hori azaldu dut
«Gerra eta bakea Kurdistanen»
izeneko liburuxka txiki batean².
Boterea biltzen duen edozein alderdi,
Errusia eta Txinako estatu sozialistak
bezala, mugimendu kurduaren
printzipioen aurkakoa da, benetako
demokraziaren eta askatasunaren
aurkakoa.

**Abdullah Öcalan DEM alderdiko
ordezkariekin 2025eko otsailean, eta PKKri
armak kentzeko eskatu zionean**

**Jinwar emakumeen herrixka, Kurdistan: Estatu-nazioaren okupazioaren aurkako
erresistentzia baieztatuz@Firat News Agency**

Mohandas: Ah! Ba al dakizue India britainiarren domeinu kolonialetik independizatu ondoren, Indiako Kongresu Nazionalari, askatasuna lortzen lagundu zigun alderdi politiko nagusiari, aholkatu niola India osoan zehar banatzeko eta herrixkei beren benetako potentziala lortzen laguntzeko, «errepublika txiki» gisa? Zoritxarrez, Jawaharlal Nehru adiskide maite eta estimatuak eta alderdiko beste kide batzuek ideia desberdinak zituzten. Agian urduri ere egongo ziren, lehen nazio potentzial bakarra zena bitan banatu zelako – India eta Pakistan – eta banaketa horrek indarkeria handia eragin zuelako. Gainera, Indiak bere independentzia berreskura zezan, sistema ekonomiko zentralizatua egokiagoa zela uste zuten. Arrazoiak arrazoi, uste dut oso akats garestia izan dela; izan ere, zuk esan duzun bezala, elite politiko txiki baten esku utzi duzu boterea. Bai Kongresuari dagokionez, bai BJPri dagokionez, patroia bera da. Industria astunean eta azpiegiturretan oinarritutako ekonomia zentralizatuak biztanleriaren autosufizientzia-potentziala ere ahuldu du, are gehiago enpresa pribatuak boteretsuegi bihurtu diren honetan.

Abdullah: Gandhi jauna, barkatu, zure bataio-izenez deitzea eragozpena ematen dit, zein handia eta jakintsua zaren ikusita...

Mohandas: (irribarrez): Txorakeriak! Mohandas deitu behar didazu, agian horrela gazte sentiaraziko nauzu berriro!

Abdullah: Ados, Mohandas, tematzen bazara. Esan duzunaren arabera, gaur egungo munduko arazorik larrienetako bi identifikatu dituzu. Bat, nazio-estatu zurrun horietako banaketa, eta bi, modernitate kapitalistaren domeinu globala. Lehenengoak «nazionalismoaren» zentzu zatitzailea sortzen du, eta, lehia ekonomiko globalizatu handiko egoera batean, «gu» «haien» aurkako sentimendu etsaia. Herrialde batek ez du inolako eragozpenik beste bat ustiatzeko, horrek hazkunde ekonomiko handiagoa eta onura gehiago lortzen laguntzen badio. Hirugarren faktore bat gehitzen badugu, hau da, dogmatiko gutxi batzuek gorroto erlijiosoa eta etnikoa zabaltzea, nahasketa toxiko bat dugu, mundu osoa astintzen ari dena.

Emakume kurduak martirien argazkiekin

Mohandas: Zalantzarik gabe... eta, jakina, badakigu kolonien konkistaren bidez munduari inposatutako mendebaldeko modernitate modu bat dela arazo horien sustraietako bat. Baina arazo konplexuak dira, eta munduak gaur egun aurre egin behar dien krisi ugariak (gera, kolapso ekologikoa eta klimatikoa, desberdintasuna, autoritarismoa) ia gaindiezinak dirudite. Eta gaur egun «garapen» deitzen den ideologia madarikatu hori, non Mendebaldeari borondatez kopiatzen diogun (nik duela mende bat baino gehiago kritikatu nuen ustezko zibilizazioa!), oraindik ere nagusi da munduaren zatirik handienean. Nola uste duzu zure azken neurriak, PKKren desegiteak, krisi hauek konpontzen lagun dezakeela? Jakina, badakit neurri bakar bat ere ezin dela erantzuna izan, baina, aurrera egiteko norabideren bat adierazten du?

Abdullah: O, ez dugu ilusiorik egiten neurri batek berez ezer konpondu ahal izateko. Elkarrizketa baketsurako espazio bat sortzeko saiakera hau mugimendu kurdua egiten ari den pertsona ugarietako bat baino ez da. Agian ezagutuko dituzu benetako demokrazia bat sortzeko tokian tokiko saiakerak (azkenekoan esan zenidan *swaraj* deitzen zeniola, oraindik gehiago ikasi nahi dudanari buruz), oinarri ekologiko, feminista eta etiko-espirtualetan oinarrituta. Horri modernitate demokratikoa esaten diogu, edo hainbat komunitate eta etnia panorama zabalagoan elkartzen direnean, konfederalismo demokratikoa. Eta horren oinarrietako bat jineoloji deitzen duguna da, emakumeen askatasunaren artea eta zientzia. Sustraitutako praxi horrek aurrera jarraitu

du, nahiz eta Turkiako Estatua eta beste batzuk hura ahultzen saiatu diren. Gure azken ekimenarekin, munduari mezu hau bidaltzen ari gara: elkarrizketa baketsuaren bidez, espazio gehiago sortu nahi dugu eraldaketa horiek erabat loratzeko. Horrela bakarrik lortu ahal izango dugu pertsonen lurrarekin harmonian autogobernua lortzeko duten ahalmen osoa. Izan ere, espero dugu hori gure eskualde osorako eredu bihurtu ahal izatea, indar kolonial eta postkolonialek ekarri dizkioten hamarkadetako gatazka eta indarkeriatik atera behar baitu etsi-etsian.

Mohandas: Izan ere, bilatzen duzuen ez dago nire *swaraj* noziotik urrun; pozten nau gure azken bileraz gogoratzeak. Erabateko askatasuna eta autonomia esan nahi du, herriaren eskuetan dagoen boterea, baina besteen askatasunarekiko eta autonomiarekiko erantzukizunez. Politikaren eta espiritualtasunaren nahasketa ezin hobe (ez erlijio dogmatikoarena, kontuz!), erantzukizun eta eskubideena, independentziarena eta interkonexioarena: *sarvodaia*zko gizartea, denek onura atera ahal izateko. Nire herrialdean, Indian, oinarritzko mugimendu asko saiatzen ari dira, nahiz eta Gobernua guztiz kontrako norabidean doan.

Isiltasun une bat dago, biak beren gogoetetan galduta eta elkarrizketa amaitzear dagoela jakitun.

Sirri Sureyya Onder, Herrien Berdintasun eta Demokraziaren Alderdiko (DEM) legebiltzarkidea, eta Pervin Buldan, Herrien Berdintasun eta Demokraziaren Alderdiko Bozeramaileen ordezkartzako kidea, Abdullah Öcalanera egindako aparteko bisitan, 2014an.

Mohandas: Esaidazu, Abdullah, PKKren koadroak bizitza zibilera itzuliko dira eta zure herriari lagunduko diote bere iraultza baketsua urrunago eramaten? Eta Turkiak herri kurduaren aurkako erasoekin jarraitzen badu, PKK berrezartzea eskatuko duzu?

Abdullah: Beno, ezin dut esan zer egingo duten PKKren koadroek, goizegi da jakiteko, baina bai, espero dut zuen ideiak eta idealak sendotzen aritzea. Zer egingo dugu Turkiak ez badu errespetatzen elkarrizketa baketsurako gure deia, beno, badakizu, Mohandas, autodefentsarako eskubidea oinarritzko eskubidea da. Zer egingo dugu Turkiak ez badu errespetatzen elkarrizketa baketsurako gure deia, beno, badakizu, Mohandas, autodefentsarako eskubidea oinarritzko eskubidea da. Izaki bizidun orok ahal duena egingo du bere bizitza defendatzeko. Ez nuke nahi inolako indarkeria-motataraz itzultzerik, eta ez nuke herriaren boterea ahultzera arriskatu nahi, alderdi politiko zentralizatu bat sortuz. Espero dut herri kurduak erantzuteko modu berritzaileak aurkituko dituela, horrelako irtenbiderik erabili gabe.

Mohandas: Beno, azken aldian aipatu dudana bezala, uste dut norberaren defentsarako indarkeria errendizio koldarra baino handiagoa dela, baina benetan espero dut horretara jotzea beharrezkoa ez izatea. Azken galdera bat: gertaera berri honekin, litekeena al da Turkiak 26 urtez krudelki ezarri dizun konfinamendutik askatzea?

Abdullah: Ez dakit, Mohandas. Espero dut baietz. Pozik ibiliko nintzateke Kurdistango haran eta muino ederretan, nire lagunekin jan eta tea edan, borroka-hamarkada hauetan guztietan hain gogorrak izan diren pertsona apartak bisitatu, konfederalismo demokratikoko eta jineologiko esperimentuak neure kabuz ikusi. Baina ziur nago, hemen konfinatuta egon arren, herri kurdua bere askatasunari eusteko eta, azkenean, bere askatasuna konkistatzeko bezain indartsua dela.

Emakume kurduen mugimenduaren manifestazioa: «Jin, Jiyan Azadi» (Mujer, Vida, Libertad)

Mohandas: Hala izatea espero dut. Hori da britainiarren botere koloniala kanporatzeko geure buruarengan dugun konfiantza, nahiz eta onartu behar dudan orain gure agintariak kolonialismo-modu berriak inposatzen ari zaizkigula. Bada garaia Indian askatasunaren aldeko beste borroka bat egiteko... Asko gustatuko litzaidake gehiago hitz egitea, baina ordubete besterik ez zidaten eman. Espero dut hirugarren aldiz etortzea, esan didate ez daudela bi hiru gabe!

Abdullah: Itzulerako bidaia on bat izan dezazula, Mohandas. Gorde nazazu zauden lekuan, baina auskalo han egotea merezi dudan.

Mohandas: O, zuk beste inork baino gehiago merezi duzu han egotea, edo zure arimak nahi duen beste edozein lekutan. Gustatuko litzaidake zu han izatea, agian istiluren bat sor dezakegu elkarrekin! Baina oraindik hamarkada batzuk geratzen zaizkizu lur honetan,

Abdullah: *Inshallah*, zalantzarik gabe. Ongi joan dakizula, eta berriro elkar ikus dezagun. Jin jiyan azadi eta zindabad!

Eskerrak: Artikulu honek Global Tapestry of Alternatives erakundeak Öcalanek PKKri desarmatzeko eta desarmatzeko egindako deiari buruz antolatutako lineako elkarrizketak³ eta PKK-k dei horri erantzuteko ondoren egindako ekintzak⁴ jaso ditu.

Erreferentziak

1Mohandas Gandhi Abdullah Öcalan-ekin hitz egiten Meer-en.

2Gerra eta bakea Kurdistanen, Abdullah Öcalanena, Freedom for Öcalan-en.

3Zer esan nahi du Abdullah Öcalanen «Bakerako eta gizarte demokratikorako deia» -k Global Tapestry Of Alternatives-en.

4Armak kentzea: Zer esan nahi du PKKren desegiteak kurduen askapen mugimenduan? Global Tapestry Of Alternatives.

Ashish Kothari: Indian bizi den soziologoa, aktibista eta ingurumenaren aldekoa. Indiako Kalpavriksh talde ekologistaren, Indiako Vikalp Sangam sarearen eta nazioarteko Global Tapestry of Alternatives, Radical Ecological Democracy eta Munduko Foro Sozialaren kide sortzailea.

Descubre más desde

Suscríbete y recibe las últimas entradas en tu correo electrónico.

noviembre 4, 2025
euskaraz, guerra, Kurdistan, paz

**Ashish, Öcalan, guerra, Kurdistan, paz, Rojava,
Siria, Turquía**

Publicado por
Planetazalea

 Ver todas las entradas de
Planetazalea

BLOG DE WORDPRESS.COM.

SUBIR ↑

